

FORSLAG TIL ENDRINGER I KOMMUNELOVEN OG FORVALTNINGSLOVEN OM
ROLLEKLARHET MV I KOMMUNESEKTOREN -
STAVANGER KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE

Stavanger kommune avgir, etter behandling i Stavanger formannskap den 6.12.2007, slik uttalelse til "Høringsnotat om forslag til endringer i kommuneloven og forvaltningsloven om rolleklarhet mv i kommunesektoren":

1. Etikkdimensjonen i kommuneloven

Stavanger kommune slutter seg til forslaget om å framheve etikkdimensjonen i kommuneloven og at kommunene skal rapportere i årsberetningen for planlagte og gjennomførte tiltak for å sikre høy etisk standard.

2. Egenkontrollen i kommunene

Stavanger kommune konstaterer at vår revisjon hevder at behov for innsyn overfor kommunens private avtaleparter, tilsvarende den rett riksrevisjonen nå er tillagt, i praksis ivaretas av andre lovbestemmelser. Det anses likevel ønskelig at revisjonens innsynsrett hjemles i kommuneloven som foreslått av departementet.

3. a) Habilitet for ledere og styremedlemmer mv. i offentlig eide selskaper.

b) Valgbarhet for ordfører m.v.

a) Habilitet for ledere og styremedlemmer mv. i offentlig eide selskaper.

Stavanger kommune tilslutter seg forslag om at **daglig leder** blir **inhabil** i folkevalgte organ.

Spørsmålet om **folkevalgte styremedlemmer** bør bli inhabile når saker som angår selskapet behandles av folkevalgte organ er mer sammensatt.

Det kan anføres gode grunner for at folkevalgte oppnevnt til styrer i selskap opprettet for å virkeliggjøre politiske målsettinger ikke automatisk blir inhabile når saker knyttet til selskapet skal behandles i politiske organ.

Denne type selskap vil ofte profitere på, og det vil gjerne være en forutsetning for å lykkes, å ha politikere som styremedlemmer. Videre vil utstrakt bruk av vararepresentanter i de aktuelle politiske organ, som følger av automatisk inhabilitet, kunne svekke den politiske oppfølgingen i kommunens politiske organ av saker som angår de kommunalt eide selskapene.

Etter en samlet vurdering konkluderer Stavanger kommune med å anbefale å stryke unntaket i forvaltningslovens § 6 første ledd, bokstav e, slik at folkevalgte styremedlemmer i kommunalt heleide selskap blir inhabile i behandlingen av saker som omhandler selskapene.

Dette begrunnes med ønsket om å innføre et klart og forutsigbart skille mellom rollene som folkevalgt og styremedlem for å sikre folkevalgte tillit i befolkningen, samt bygge omdømmet til kommunen som eier, og de kommunalt eide selskap.

b) Valgbarhet for ordfører m.v.

Kombinasjonen av å være styremedlem og samtidig kommunens fremste folkevalgte stiller store krav til evne til å skille egne roller. Videre skal styremedlemmene i kommunalt eide selskap (IKS og AS) representere seg selv og ivareta selskapets, ikke primært kommunens, interesser.

Oppnevning av ordfører og varaordfører i flere styrer gir også mulighet til å kontrollere sin egen virksomhet i de ulike styrene. De roller som her skal ivaretas kan i gitte situasjoner bidra til å svekket tilliten til både ordfører, kommunen, og de selskap som berøres.

Stavanger kommune deler departementets vurdering om at opphevelse av unntaket i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e vil føre til at personer med rollekonflikter i større grad vil måtte fratre som inhabile, hvilket reduserer behovet for å utelukke de samme personene gjennom valgbarhetsbegrensninger. En opphevelse av unntaksbestemmelsen i forvaltningsloven vil trolig også gjøre det mindre attraktivt å kombinere roller, slik at behovet for valgbarhetsbegrensninger minsker.

Stavanger kommune vil ikke tilrå forslag til begrensninger som hindrer valg av ordfører og varaordfører til styret i kommunale selskap. Stavanger kommune har bred erfaring med etablering og drift av selskap med politisk motiverte formål. Denne erfaring tilsier at ordførers eller varaordførers deltakelse i styret bidrar til nyskaping, at brede nettverk initieres, og at samspill mellom politiske organ og private aktører på en avgjørende måte fremmes for å virkeliggjøre selskapets formål.

Etablering av interkommunale selskap som ivaretar kommunens grunnleggende tjenester, som VAR, energi, havnedrift, brann, renovasjon, revisjon, på en mer kostnadseffektiv måte enn tidligere, hadde vært langt mer krevende dersom ikke ordførerene var direkte involvert i etableringsfasen, og ofte også i kritiske perioder valgt inn i styrene.

De senere årene har kommunen opplevd behov for å etablere samarbeid som strekker seg utover å løse fellesoppgaver innenfor tradisjonell tjenesteproduksjon. I Stavanger-regionen har det vært av stor betydning at kommunenes fremste folkevalgte har kunnet delta direkte i styringen av selskap for å løse sentrale fellesoppgaver. Denne situasjonen bør heller videreutvikles enn begrenses.

Stavanger kommune ønsker fortsatt å kunne stå fritt til å kunne oppnevne ordfører og varaordfører til styret i de selskap det anses formålstjenlig.

4. Valgbarhet i kommunale foretak

Stavanger kommune slutter seg til departementets forslag.

5. Åpenhet og lovlighetskontroll

Stavanger kommune slutter seg til departementets forslag.

6. Godtgjøring

Stavanger kommune slutter seg til departementets forslag.

7. Suspensjon av folkevalgte

Stavanger kommune slutter seg til departementets forslag.

8. Forslag fra arbeidsgruppen som ikke krever lov- eller forskriftsendring

Stavanger kommune slutter seg til departementets forslag.